

Rasmus Leander Nielsen i RÆSON:

Arnold Schwarzeneggers comeback

Ikke uden held har Schwarzenegger formået at bevæge sig mod midten i vælgernes bevidsthed. Ledende Demokrater har ligefrem udtalt, at Schwarzenegger er særdeles effektiv til at fremme en Demokratisk dagsorden. Hermed er det ligeledes lykkedes ham at fjerne sig fra Washington-sumpen, der forbinder Republikanske kandidater med Bush, Irak-krigen og alskens andre hovedpiner.

Af Rasmus Leander Nielsen, PhD-stipendiat i Statskundskab, Syddansk Universitet, pt. visiting doctoral scholar ved University of California, Los Angeles (UCLA)

På tirsdag, d. 7. november, går amerikanerne til stemmeurnerne for at afgive deres stemme til midtvejsvalget. Der er stadig en række stater, hvor resultatet ikke er givet, men Californien er ikke en af dem. Demokraterne vinder pladsen til Senatet og flertallet af sæderne til Repræsentanternes Hus, men ikke Guvernørposten i USA's folkerigeste stat. Arnold Schwarzenegger står således - i modsætning til hvad forventningen var for et års tid siden - til fortsat at kunne besidde embedet i Sacramento.

Når det nu igen er den østrigsk fødte bodybuilder-så skuespiller-så politiker, der er på valg, er det fristende, at trække en række klicheer frem fra en filmkarriere, der tæller lidt glørværdige titler som *Eraser*, *Predator*, *Commando* og ikke mindst *the Terminator*. Faktum er dog at Schwarzenegger, præcis som i sine film, har formået at feje al modstand til side ved en effektiv, men ikke nødvendigvis særlig oplysende eller konsistent kampagne. Hans foreløbig sidste filmmedvirken var i *The Kid and I* (2005) og Arnold er da også det sidste i rækken af såkaldte 'comeback kids', det vil sige politikere som er dømt ude, men som har formået at genopfinde sig selv og vundet valg. For at forstå dette comeback er det væsentligt at indregne de lektier, Schwarzenegger gjorde i sine første år i embedet samt nogle valgteoretiske sandheder og deres strategiske følger.

Lynkarrieren

Schwarzenegger blev valgt i efteråret 2003 i et såkaldt 'recall election'. Den fungerende Guvernør, Demokraten Gray Davis, var netop

blevet afsat ved en folkeafstemning på grund af økonomiske problemer, og hypen omkring filmstjernen var stærkt medvirkende til at han blev valgt foran over 130 modkandidater. Ekspert i amerikanske valg og lektor i Statskundskab ved UCLA, Jeff Lewis påpeger, at det havde været langt vanskeligere for Schwarzenegger at skabe en politisk platform under normale omstændigheder. *"Dels undgik han at skulle opstilles igennem republikanernes primærvalg i Californien, hvor en mere etableret eller højredrejet kandidat sandsynligvis vil have blevet valgt. Dels gav den korte periode fra Davis' fratreden til det nye valg den fordel, at den politiske novice undgik at skulle diskutere særlig meget politik."*

Hvor en folkeafstemning var med til bane vejen for en politisk lynkarriere, var sådanne dog også ved at gøre en hurtig ende på den. Sidste efterår fremsatte Schwarzenegger-administrationen en række lovforslag, som efterfølgende blev stemt ned af vælgerne. Samtidig gjorde han sig under kampagnen særdeles upopulær hos vigtige interessegrupper, især hos lærere, brandmænd og sygeplejersker.

Nederlaget var eklatant. Med kun et lille år til Guvernørvalget dømte de fleste medier ham færdig. Ifølge Jeff Lewis overså en række kommentatorer dog en væsentlig faktor: *"Schwarzenegger havde tid, selv om den var kort, til at rette op på en række taktiske fejltagelser, der var blevet begået i forbindelse med folkeafstemningerne."* Efterfølgende skiftede han flere af sine nærmeste rådgivere ud, blandt andet til fordel for Susan Kennedy, tidligere rådgiver for den forhenværende Demokratiske Guvernør Gray Davis. Dette var i høj grad en symbolsk gestus i forhold til de utilfredse vælgere, men også en del af en taktisk rokade, som nu tegner til at bære frugt.

En Demokratisk guvernør?

Inden for valgforskningen opererer man med begreberne 'medianvælger' og 'second-order elections'. Det første henviser til, at politikere må tækkes det vælgersegment, der kan få stemmebalancen til at tippe til den ene eller anden side – og deraf følger at valgkampagner ofte bliver en kamp om midtervælgerne. Med det andet begreb henvises der til at folkeafstemninger, lokale eller regionale valg etc., ofte reelt set er afstemninger om regeringens eller regeringschefens popularitet på det nationale niveau. Til trods for det amerikanske valgdiktum om at "al politik er lokal", er det nationale niveau særdeles fremtrædende i denne amerikanske valgkamp, og en række Republikanske Senatorer har ligefrem valgt slet ikke at nævne deres parti i deres valgmateriale, for at prøve at undgå koblingen til Irak-krigen og Bush-regeringen generelt.

I forbindelse med afstemningsnederlaget sidste år var der på stemmesedlerne en række Republikanske mærkesager som Schwarzenegger støttede, såsom reducere af offentlige udgifter og en uafhængig nyinddeling af valgdistrikter, som i dag begunstiger Demokraterne i Californien (at politikere bruger deres magt til at omlægge valgdistrikter, så de giver deres eget parti en fordel er velkendt – det kaldes Gerrymandering). Men der var også en række andre initiativer under samme afstemningsrunde og det viste sig særdeles vanskeligt at styre dagsordenen under kampagnen, hvor spørgsmål om abort og andre stærkt politiserede emner blevet kædet sammen Guvernørens tilknytning til højrefløj i USA.

Schwarzenegger, der for et par år siden kædt kaldte californiske Demokrater for en samling tøsedrenge ("girlie-men", som har mere spydige konnotationer end den danske oversættelse), efter de gentagne gange havde stemt imod hans budgetforslag, har siden folkeafstemningsnederlagene søgt en langt mere moderat linje. Ikke uden held har han formået at bevæge sig mod midten i vælgernes bevidsthed og ledende Demokrater har ligefrem udtalt, at Schwarzenegger er særdeles effektiv til at fremme en Demokratisk dagsorden. Hermed er det ligeledes lykkedes ham at fjerne sig fra Washington-sumpen, der forbinder Republikanske kandidater med Bush, Irak-krigen og alskens andre hovedpiner.

Lidt forsimplet går strategien ud på at skabe et alternativ til den klassiske venstre-højre dimension ved at tage det bedste fra begge sider og samtidig appellere til uafhængige vælgere, der ikke stemmer partipolitisk.

Kritik af Bush's miljøpolitik

Hans hovedmodkandidat, Demokraten Phil Angelides, har ellers i månedsvis forsøgt at koble Schwarzenegger valgkamp sammen Præsident Bush's udenrigspolitik. TV-spot efter tv-spot viser repeterede klip af Schwarzenegger, der anbefaler at stemme på Bush under sidste Præsidentvalg. For nyligt har Angelides ligeledes argumenteret for, at Guvernørens kampagne er kopieret fra Det Hvide Hus chefstrateg Karl Rove - men tilsyneladende har Angelides' kritik ikke haft den store effekt.

Jeff Lewis fremhæver i modsætning hertil, at Schwarzenegger's valgstrategi i højere grad er inspireret af Bill Clinton's tidligere rådgiver Dick Morris, der forud for Præsidentvalget i 1994 opfandt en strategi der siden er blevet døbt strategisk triangulering. Lidt forsimplet går strategien ud på at skabe et alternativ til den klassiske venstre-højre dimension ved at tage det bedste fra begge sider og samtidig appellere til uafhængige vælgere, der ikke stemmer partipolitisk.

Schwarzenegger har desuden i løbet af efteråret scoret mange stemmer på at sætte miljømæssige problemstillinger på den politiske dagsorden – uagtet han ejer flere forsvindende miljørigtige biler (såkaldte Hummers) og ikke har meldt klart ud i forhold flere af de lovforslag og initiativer om miljøhensyn, som også er på stemmesedlen den 7. november i Californien. Ikke desto mindre har han formået at fremstå som en sand miljøforkæmper og har endvidere brugt dette som afsæt til at afskærme sig fra Bush-administrationen. Han har således kritiseret Washington for ikke at have en føderal plan for bekæmpelse af den globale opvarmning, og har

selv promoveret en række tiltag, der retorisk minder mere om Al Gore end om George Bush.

Den demokratiske kandidat Angelides har i de sidste måneder været så langt bagefter i meningsmålingerne, at selv hans egne folk i et stykke tid ikke har troet på det – lokale Demokrater har i stedet kastet deres lid til kampen om Kongressen.

Modkandidatens folk mister modet

Efter Schwarzeneggers nederlag i fjor førte Phil Angelides (dengang som hypotetisk modkandidat) med ca. 6%, og frem til april var der nærmest dødt løb mellem de to. Den seneste meningsmåling foretaget af det uafhængige Field Research Corporation giver nu Schwarzenegger et forspring på hele 16% (49% mod 33% til Angelides, 6% til 'andre kandidater', heriblandt Peter Miguel Camejo fra de Grønne og Art Oliver fra Libertarianerne samt 12% uafklarede/ved ikke). Angelides har i de sidste måneder været så langt bagefter i meningsmålingerne, at selv hans egne folk i et stykke tid ikke har troet på det – lokale Demokrater har i stedet kastet deres lid til kampen om Kongressen.

Men hvad kan vi forvente os af Schwarzeneggers i hans sidste periode som Guvernør? Adspurgt om dette trækker Jeff Lewis opgivende på skuldrende, ”*jeg ved det simpelthen ikke*”, svarer han. Schwarzenegger starter næppe med at modarbejde alle Demokraternes forslag, men der er både vennetjenester og valgflask, der skal balanceres: som minimum retorisk i forhold til vælgerne og i mere lukkede fora i forhold til forskellige bidragsydere, som har postet over \$100 mio. i valgkampagnen - heriblandt olieindustrien, der dog til enhver tid vil foretrække Schwarzenegger. Han har tidligere løbet fra adskillige løfter og hans politik kan ikke ligefrem klandres for at have været konsistent i sin første periode. Omvendt kan dette være en af årsagerne

til hans succes, hvor bombastiske og partipolitiske lovforslag er afløst af en mere pragmatisk politik.

Ifølge den seneste meningsmåling fra avisen Los Angeles Times, har Schwarzenegger en personlig *approval rate* på 56 %, en stigning på over 20 % siden sidste efterår. Ikke dårligt for en Republikaner. Slet ikke i denne tid, hvor skandaler og dødstal fra Irak hober sig op, slet ikke i en stat der er så udpræget Demokratisk og bestemt ikke for én politisk nybegynder, der var dømt færdig for mindre end et år siden.

Rasmus Leander Nielsen (f.1975) er Ph.d.-studerende ved Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet, hvor han arbejder på en afhandling om brugen af folkeafstemninger i EU. Han er pt. visiting doctoral scholar ved University of California, Los Angeles (UCLA). Hans primære forskningsområde er europæiske og internationale relationer. Han har tidligere skrevet om Nordkorea i RÆSON.. Denne artikel bygger på et interview med Jeffrey Lewis, Lektor i Statskundskab, UCLA, Los Angeles samt diverse artikler og meningsmålinger fra bl.a. The Field Poll, the PollingReport, Los Angeles Times og Financial Times.